

RÁDCE BATERIOVÁ ÚLOŽIŠTĚ · 8 MIN

Povolování a stavební právo pro bateriová úložiště v Německu: kam v řízení patří požární ochrana

Bateriová úložiště se v Německu povolují převážně jako neupravené zvláštní stavby. Příspěvek zařazuje územně plánovací právo, stavební předpisy a privilegování ve volné krajině schválené koncem roku 2025 – a ukazuje, v které fázi řízení rozhoduje požárně bezpečnostní průkaz.

Územně plánovací právo: otázka lokality a nové privilegování ve volné krajině

Na začátku každého projektu úložiště stojí územně plánovací právo: leží pozemek v působnosti územního plánu (Bebauungsplan), v neplánovaném zastavěném území podle § 34 BauGB, nebo ve volné krajině podle § 35 BauGB? Právě velkokapacitní úložiště „na zelené louce“ dlouho ztroskotávala na chybějícím privilegování ve volné krajině a vyžadovala vlastní územně plánovací činnost obce.

Koncem roku 2025 zákonodárce v tomto bodě zasáhl: po prvním usnesení Spolkového sněmu z 13. listopadu 2025 byla úprava 4. prosince 2025 formulována úžeji. Bateriová úložiště jsou podle ní ve volné krajině privilegována, stojí-li v prostorové a funkční souvislosti se stávajícím zařízením pro výrobu elektřiny z obnovitelných zdrojů energie (§ 35 odst. 1 č. 11 BauGB). Pro úložiště bez této souvislosti vytváří § 35 odst. 1 č. 12 BauGB dodatečný důvod privilegování s přísnými předpoklady: výkon nejméně 4 MW, vzdálenost nejvýše 200 m od transformovny nebo od elektrárny o výkonu od 50 MW a plocha zabraná všemi úložišti v obci povolenými podle č. 12 nesmí překročit 0,5 procenta území obce a současně 50 000 m². V jednotlivém případě je rozhodující znění zákona a výklad povolovacího úřadu. Privilegování urychluje územně plánovací přípustnost – nenahrazuje však ani stavební povolení, ani požárně bezpečnostní průkaz.

Poznámka: Žádné řízení podle BImSchG — Stacionární bateriová úložiště nepodléhají v současnosti povolovací povinnosti podle spolkového zákona o ochraně před imisemi (BImSchG), protože nejsou uvedena v příloze 4. BImSchV. Rozhodujícím povolovacím řízením je řízení o stavebním povolení podle stavebního řádu spolkové země (Landesbauordnung) – doplněné o připojení k síti u provozovatele sítě a o registraci v registru účastníků trhu (Marktstammdatenregister).

Stavební předpisy: zvláštní stavba bez zvláštního předpisu

Ve stavebních předpisech existuje mezera: kromě vzoru vyhlášky o výstavbě provozních prostor pro elektrická zařízení (M-EltBauV), jejíž oblast působnosti byla na jaře 2022 rozšířena o systémy akumulace energie v budovách, nejsou v Německu žádné vlastní stavebně právní úpravy pro bateriová úložiště. Volně stojící akumulární zařízení a akumulární parky pod M-EltBauV nespadají. Velkokapacitní úložiště se proto zpravidla posuzují jako takzvané neupravené zvláštní stavby (ungeregelte Sonderbauten) – zařazení provádí příslušný stavební úřad v konkrétním případě po odborné konzultaci a nelze je paušálně předpokládat.

Jako opěrné body přicházejí v úvahu zejména § 2 odst. 4 č. 19 vzorového stavebního řádu (Musterbauordnung, MBO) – zařízení se zvýšeným nebezpečím požáru nebo výbuchu, například kvůli možnému uvolňování plynů z elektrolytu při tepelném lavinovém jevu (thermal runaway) – a č. 20 (elektrická nebezpečí). Osvobození od řízení, jaké platí pro některá technická zařízení budov, odborná veřejnost pro velkokapacitní lithium-iontová úložiště nepředpokládá. Praktickým důsledkem zařazení mezi zvláštní stavby je, že úřad může v povolovacím řízení klást zvláštní požadavky a poskytovat úlevy – požární ochrana se tím stává ústředním předmětem jednání celého řízení.

Požárně bezpečnostní průkaz: srdce povolovacího řízení

Pro požárně technické posouzení je v řízení o stavební žádosti pravidelně požadován požárně bezpečnostní průkaz podle § 11 vzorové vyhlášky o stavebních podkladech (Musterbauvorlagenverordnung), u zvláštních staveb většinou ve formě objektového požárně bezpečnostního řešení. Posuzuje jej podle práva spolkové země nižší stavební úřad nebo kontrolní inženýři, resp. kontrolní znalci pro požární ochranu; účastní se rovněž požárně dozorový útvar hasičského sboru (Brandschutzdienststelle).

- Odstupy: jako orientace platí 5 až 10 m k jiným budovám a stavbám, stanovené v konkrétním případě; uvnitř akumulárního parku platí pro vzdálenosti mezi jednotkami zvláštní, menší pravidla.
- Tepelné bariéry: zmenšené odstupy jsou možné prostřednictvím nehořlavých masivních dělicích stěn (vytažených nejméně 0,5 m nad horní hranu a přes čela akumulárních jednotek) nebo prostřednictvím zkoušek reálným požárem – vždy po dohodě s požárně dozorovým útvarem a s pojistitelem majetku.
- Odlehčení výbuchu: zařízení pro cílený odvod tlaku plynů při tepelném lavinovém jevu, pokud možno přímo přes obvodovou stěnu, aniž by byla ohrožena požárně odolná celistvost prostorového uzávěru.
- Instalace v budově: při zařazení jako prostor se zvýšeným nebezpečím požáru nebo výbuchu podle § 29 odst. 2 č. 2 MBO jsou nutné požárně dělicí stěny v masivním provedení s nejméně požárně zpomalujícími (feuerhemmend), těsně a samočinně uzavíratelnými uzávěry; v garážích je podle vzorové vyhlášky o garážích (Muster-Garagenverordnung) předepsáno požárně odolné oddělení.
- Ochrana před bleskem: účinná opatření podle § 46 MBO a souboru norem DIN EN 62305; pro venkovní akumulární parky se zpravidla považuje za dostatečnou třída ochrany před bleskem III.

Co očekávají hasiči a požárně dozorový útvar

Pomůcky hasičských sborů – zejména doporučení Odborného výboru pro preventivní požární ochranu a ochranu před nebezpečími AGBF a s hasiči odsouhlasený bezpečnostní návod BVES (3. vydání 2025) – zásadně utvářejí požadavky v řízení. Protože požár lithium-iontové akumulární jednotky zpravidla nelze uhasit, nýbrž jen zabránit jeho šíření, míří požadavky na přístupnost, zásobování vodou a bezpečné podmínky zásahu.

- Plochy pro hasičskou techniku: nejméně 3,5 m široké příjezdové komunikace v návaznosti na DIN 14090, resp. na směrnici o plochách pro hasičské jednotky, s dostatečnou únosností a vhodnými poloměry oblouků.
- Požární voda: pro střední a velká zařízení minimální dodávka požární vody 800 l/min po dobu dvou hodin (celkem nejméně 96 m³), doložená hydrantovou sítí, nádrží požární vody podle DIN 14230 nebo studnou požární vody podle DIN 14220.
- Zadržení požární vody: stavebními předpisy není obecně vyžadováno; u velkých zařízení a citlivých lokalit,

jako jsou ochranná pásma vodních zdrojů, je nutné je projednat s povolovacím úřadem na základě posouzení rizik zpracovaného zhotovitelem a provozovatelem.

- Označení: upozornění na lithium-iontové baterie podle VDE-AR-E 2510-2 u vstupů, ve výši očí vedle dveří na straně zámku.
- Vyrozumění: elektrická požární signalizace s napojením na místo vyhlášující poplach není z pohledu hasičů nezbytně nutná, je však třeba ji projednat s místním požárně dozorovým útvarem; obvyklá je automatická informace provozovatele a odpojení od sítě v případě události.

Poznámka: Raději včas projednat než dodatečně napravovat — Zkušenosti z povolovacích řízení ukazují: kdo požárně dozorový útvar, stavební úřad a pojistitele majetku svede k jednomu stolu ještě před podáním stavební žádosti a odstupy, bariéry, požární vodu a příjezdy stanoví po vzájemné dohodě, řízení výrazně zkrátí. Dodatečné podmínky k odstupům nebo ke stavebnímu oddělení jsou u již naprojektovaného zařízení realizovatelné jen s vysokými náklady.

Časté dotazy

Potřebuje každé bateriové úložiště stavební povolení?

Velkokapacitní úložiště na bázi kontejnerů i úložiště integrovaná do budov jsou stavbami a pravidelně vyžadují stavební povolení podle příslušného stavebního řádu spolkové země (Landesbauordnung); osvobození od řízení odborná veřejnost pro velkokapacitní lithium-iontová úložiště nepředpokládá. Malá domácí úložiště je od nich třeba odlišovat. Rozhodující je vždy právo spolkové země a konkrétní případ – jasno vnese včasný dotaz na přípustnost záměru (Bauvoranfrage).

Co konkrétně znamená zařazení jako neupravená zvláštní stavba?

Pro nedostatek zvláštních předpisů posuzuje stavební úřad zařízení individuálně a může klást zvláštní požadavky. Ústředním dokumentem je objektové požárně bezpečnostní řešení, které souvisle prokazuje odstupy, tepelné oddělení, odlehčení výbuchu, požární vodu a zájmy hasičů a které posuzují kontrolní inženýři, resp. kontrolní znalci.

Platí nové privilegování ve volné krajině pro každý projekt úložiště?

Ne. Podle nové úpravy schválené koncem roku 2025 jsou privilegována úložiště s prostorovou a funkční souvislostí se stávajícím zařízením na obnovitelné zdroje energie (§ 35 odst. 1 č. 11 BauGB) a dále ostatní bateriová úložiště podle § 35 odst. 1 č. 12 BauGB, pokud mají výkon nejméně 4 MW, leží nejvýše 200 m od transformovny nebo elektrárny a dodržují plošné limity (0,5 procenta území obce, nejvýše 50 000 m²). Pro projekty mimo tyto skutkové podstaty zpravidla zůstává požadavek územně plánovací činnosti.

Promluvme si o vašem projektu

Odpověď do 24 hodin v pracovních dnech.

info@sbs-rs.de

+49 89 541 960 200

Či online: www.sbs-rs.de/batteriespeicher/ratgeber/geneshmigung-baurecht-bess